

โครงการสถานีเกษตรแปลงป็น ณ ราชบุรี

แบบสรุปผลลัพธ์ที่ 19 (ก4:ว1-2:ป1) : สื่อรองรับการเผยแพร่หลักสูตรฯ จำนวน 1 ชุด

เป้าประสงค์ข้อ : 1. เกิดพื้นที่/ชุมชนต้นแบบบูรณาการระบบอาหารตลอดห่วงโซ่ 1 พื้นที่/ชุมชน
วัตถุประสงค์ข้อ : 1. เพื่อศึกษาวิจัยพัฒนาเพื่อยกระดับพื้นที่ชุมชนอาหารต้นแบบเชิงบูรณาการผลิตภัณฑ์โภชนาการเพื่อ
สุขภาพที่สอดคล้องกับบริบท/วิถีชุมชนทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติโควิด/หลังโควิด
2. เพื่อออกแบบและพัฒนานวัตกรรมเสริมสร้างชุมชนต้นแบบบูรณาการระบบอาหารตลอดห่วงโซ่ที่
เหมาะสมกับบริบทชีวิต/วัฒนธรรมชุมชน
กิจกรรมที่ : 4. การออกแบบหลักสูตร/กิจกรรมเพื่อพัฒนาแกนนำ/สมาชิกชุมชน

1. วัตถุประสงค์ :

1.1. เพื่อจัดทำสื่อรองรับการเผยแพร่หลักสูตร/กิจกรรมเพื่อพัฒนาแกนนำกลุ่มต่างๆ

2. กรอบแนวคิด/นิยามศัพท์ :

2.1. กรอบแนวคิด : เพื่อจัดทำสื่อรองรับการเผยแพร่หลักสูตร/กิจกรรมการพัฒนาแกนนำคู่ขนานกับการ
พัฒนาสมาชิกชุมชนฯ เพิ่มความรอบรู้ ทักษะและความเข้มแข็งด้านสุขภาพแก่สมาชิกชุมชน/เครือข่าย/
กลุ่มเปราะบาง (ครอบครัวกลุ่มเด็กเล็ก กลุ่มเด็กโต/กลุ่มเยาวชน กลุ่มพ่อแม่บ้านแม่บ้าน/วัยทำงาน กลุ่ม
ผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มแรงงานต่างชาติ/ชาติพันธุ์) ได้แก่ 1. หลักสูตรเพื่อพัฒนาแกนนำเป็น
กระบวนกร 1 หลักสูตร 2. หลักสูตรพัฒนาตามช่วงวัยทั้งกลุ่มปกติและกลุ่มเปราะบาง (ทุกช่วงวัย
สามารถเป็นผู้ผลิตได้ ตาม4.1) หรือ 3. หลักสูตรพัฒนาผู้บริโภคน

3. วิธีการ : การวิพากษ์หลักสูตร/กิจกรรมโดยนักวิชาการสื่อ --> จัดทำสื่อ --> นำไปใช้

4. กลุ่มเป้าหมาย : กระบวนกรในพื้นที่ และแกนนำเครือข่าย

5. ระยะเวลา : ม.ค. – มิ.ย. 2022/2565

6. ผลการถอดองค์ความรู้ :

6.1. การวิพากษ์หลักสูตร/กิจกรรม :

- อ.แจ๊ค&อ.แอมป์ ได้ให้ข้อสังเกตว่า ต่อไปอาจเพิ่มเติม ป้ายบอกจุด 3 ฐาน เพื่อเป็นตัวเชื่อมโยง และในแต่ละ
สถานะอาจมีน้องแบ่งปันถ้อยคำ ยินชี้จุดและมี QR Code เชื่อมไปยังข้อมูลต่างๆ ในแต่ละฐาน หากผู้ศึกษา
ดูงานสนใจก็สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมก็สามารถศึกษาได้จาก Link ที่เราใส่ไว้ได้ (สรุปการประชุมทีมสื่อ
17 ธ.ค. 2564)
- เสนอให้มีการจัดทำโปสเตอร์นำเสนอความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผักผลไม้ต่างๆ ทั้งการประกอบอาหาร
สรรพคุณ ฯลฯ เพื่อเผยแพร่ให้ผู้บริโภคและผู้ที่มาศึกษาดูงานได้ทำความเข้าใจได้ง่าย อาศัยรูป
ภาพประกอบ

6.2. สื่อที่ได้จัดทำ :

- สรรพคุณจิงจูฉ่าย

สรรพคุณจิงจูฉ่าย

"น้ำมันระเหย" ที่มีอยู่ในต้นและใบ ช่วยทำให้

- ✓ ปรับสมดุลความดันโลหิต
- ✓ ขับลมในกระเพาะและลำไส้
- ✓ บำรุงปอด ฟอกเลือด
- ✓ แก้ประจำเดือนไม่ปกติ
- ✓ ช่วยดับพิษ แก้จุกเส็บ
- ✓ ชะลอความเสื่อมของเซลล์ในร่างกาย เพราะอุดมไปด้วยสารต้านอนุมูลอิสระ
- ✓ เพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาโรคมะเร็ง
- ✓ ยับยั้งการขยายตัวของเซลล์มะเร็ง

ทำเมนูอะไรได้บ้าง!!

Healthy FOOD

สมุนไพรรุขจีเย็น
มีกลิ่นหอม
รสขมเล็กน้อย
ช่วยดับคาวเครื่องใน

ผัดผัก/แกงจืด
ไข่เจียว
แกเล็มน้ำพริก
คั้นสดเครื่องต้มยำหรือชา

วิสาหกิจชุมชน น.อักษณีสถาณีกษตรแบ่งปัน

ช่องทางติดตาม
สถานีเกษตรแบ่งปัน น.ราชบุรี

YouTube facebook

สถานีเกษตรแบ่งปัน น.ราชบุรี
โรงเรียนชุมชนเขาชะเมา สี่สูงราชบุรี พัฒนาการเกษตรชุมชน

สสส
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

- ต้นทองหลางน้ำ พืชแม่นม

ต้นทองหลางน้ำ

นวัตกรรมต้นไม้ใส่ปุ๋ยตัวเอง

พืชแม่นม

ต้นทองหลางสามารถปลูกชิดกับต้นไม้อื่นได้ เนื่องจากเป็นพืชแม่นม ซึ่งจะช่วยให้ต้นไม้ที่อยู่ใกล้ๆ เจริญเติบโตได้ดี และช่วยควบคุมอุณหภูมิและความชื้นภายในสวน

เนื้อไม้

เป็นชนิดไม้เนื้ออ่อน
ย่อยสลายเป็นปุ๋ยได้ง่าย
แต่ปลวกแมลงไม่ชอบ
กัดกิน

เปลือกไม้

แก้เสมหะ แก้ลม
ขับน้ำ แก้ดีพิการ
แก้ไข้

ใบไม้

เพิ่มความชุ่มชื้น
ตรึงไนโตรเจน
จากอากาศมาเป็นปุ๋ย
มีสารที่ก่อให้เกิดกลิ่น รสชาติ
ที่แมลงไม่ชอบ จึงไม่ค่อยมี
แมลงมารบกวน
ใบอ่อนใช้รับประทานได้
มีวิตามิน A สูง

รากไม้

ดูดเก็บซับน้ำในดิน
มีปมรากแก้วช่วยเพิ่มไนโตรเจน
และไรโซเบียมให้กับดิน
(เติมปุ๋ยให้กับดิน)
ป้องกันการพังทลายของหน้าดิน
และช่วยทำให้ระบบนิเวศใต้ดิน
ดีขึ้น

สถานีเกษตรแปลงปิ่น @ ราชบุรี
ขับเคลื่อนชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพ
พัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชน
(โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.)

เกษตร
ชุมชน
อินทรีย์
ปลอดภัย
ใส่ใจ
สุขภาพ

- ไข่ไก่อารมณ์ดี : อารมณ์ดีอย่างไร?

**ไข่ไก่
จากแม่ไก่
อารมณ์ดี**

สถานีเกษตรแปลงปิ่น @ ราชบุรี
ขับเคลื่อนชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพ
พัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชน
โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.)

อารมณ์ดีเพราะ...

- ✓ **เลี้ยงในพื้นที่เปิด**
แม่ไก่มีพื้นที่ในการคุ้ยเขี่ยตามธรรมชาติ
- ✓ **ทานผักอินทรีย์**
จากพืชผักอินทรีย์ที่คัดออก แต่เราไม่ทิ้ง
- ✓ **เปิดเพลงสบายๆ**
สร้างบรรยากาศผ่อนคลาย
- ✓ **ไม่ใช้สารเร่ง ฮอโมน**
ให้แม่ไก่ได้ออกไข่อย่างเป็นธรรมชาติ ลูกเล็กลูกใหญ่คละๆกันไป

ช่องทางติดตาม
สถานีเกษตรแปลงปิ่น ราชบุรี

- แนวคิดโมเดลเกษตรแบ่งปัน

สถานีเกษตรแบ่งปัน @ ราชบุรี
ขับเคลื่อนชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพ
พัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชน

พัฒนาต้นแบบชุมชนอาหาร เพื่อสุขภาพเชิงบูรณาการ สู่วิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน เสริมสร้างการผลิต/เชื่อมโยง/ การบริโภคที่ปลอดภัยไม่อันตราย เพื่อให้เกิดภาวะความมั่นคงทางอาหาร อาหารปลอดภัย และการบริโภคที่ถูกต้อง โภชนาการ

โมเดลเกษตรแบ่งปัน

กรอบแนวคิด

เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา (ปรับปรุง) รูปแบบการขับเคลื่อนชุมชนต้นแบบอาหารเพื่อสุขภาพตามแนวทาง "ราชบุรีโมเดล" ฉบับปรับปรุง เพื่อตอบโจทย์วิกฤติอาหารจากภาวะโควิดเพื่อให้เกิดการมีเสถียรภาพด้านอาหาร ครอบคลุมสมาชิกที่หลากหลายในชุมชน/เครือข่าย ทั้งกลุ่มปกติ กลุ่มเฉพาะ และกลุ่มเปราะบาง รวมถึงกลุ่มผู้บริโภครายงาน

มีการนำไปประยุกต์ใช้ เป็นแนวทางการบริหารจัดการ ตั้งแต่ ปี 2562 เป็นต้นมา (จนถึงมีปัจจุบัน 2564-2565) หลังผ่านไป 3 ปี จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุง ประกอบกับ สถานการณ์การระบาดโควิด ที่เป็นวิกฤติอาหาร จึงเห็นว่า

- 1) ราชบุรีโมเดล (ปี 2561-2562) ยังไม่ตอบโจทย์วิกฤติอาหาร (เนื่องจากช่วงนั้น ไม่ได้มีโควิด)
- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิของ สสส. เสนอให้เปลี่ยนจาก ราชบุรีโมเดล เป็นชื่ออื่นเพื่อไม่จำกัดเฉพาะ จังหวัดราชบุรี

ดังนั้นแนวคิดในการปรับปรุงราชบุรีโมเดลจึงเสนอให้เป็นดังนี้

- 1) ปรับปรุงชื่อ จากระบบโมเดล เป็น โมเดลเกษตรแบ่งปัน
- 2) ยังคง เน้นการบูรณาการ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ + บูรณาการสู่บริบทชีวิต (ช่วงอายุ-กลุ่มปกติ-กลุ่มเฉพาะ-กลุ่มเปราะบาง) และวัฒนธรรมชุมชน (ทุกคนในแผ่นดินไทย) (เพิ่ม "กลุ่มเฉพาะ" และ "กลุ่มเปราะบาง")
- 3) เพิ่มการครอบคลุมสมาชิกในชุมชน (ในพื้นที่) และสมาชิกชุมชน (ต่างพื้นที่/ภาคีเครือข่าย) ร่วมลงนามร่วมที่จะขับเคลื่อนชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพ และเพิ่ม ภาวะวิกฤติอาหาร
- 4) เพิ่มคำสำคัญ "ชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพ พัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชน" สู่พลเมืองอาหาร ภายใต้ระบบอาหารที่ยั่งยืน...เกษตรกรแบ่งปัน... กินพอดี อยู่พอเพียง จึงได้โมเดลเกษตรแบ่งปัน ดังนี้

โมเดลเกษตรแบ่งปัน

การขับเคลื่อนและขยายผล ชุมชนต้นแบบอาหารเพื่อสุขภาพ

การสนับสนุนทาง ภาครัฐ/องค์กรพัฒนาเอกชน/ผู้ประกอบการ

การพัฒนา ความสำเร็จในชุมชน/เครือข่าย/พื้นที่/ภาคีเครือข่าย/ผู้ประกอบการ

ต้นน้ำ (กลุ่มเฉพาะ/เปราะบาง) **กลางน้ำ** (ผู้ประกอบการ)

กลุ่มผู้ผลิตที่ถือสิทธิ์
สมาชิกชุมชนในพื้นที่ สมาชิกชุมชนต่างพื้นที่

กลุ่มผู้บริโภคที่ร่วมทั้งระดับชุมชน
กลุ่มผู้บริโภคทั่วไป กลุ่มผู้บริโภคเฉพาะ
- นักค้าปลีก/ร้านค้า - สถาบันศึกษา/ศูนย์เด็ก/โรงพยาบาล/ห้างร้าน

กลุ่มผู้บริโภคเฉพาะรายชื่อ
กลุ่มเฉพาะ/เปราะบาง

การเชื่อมโยง
ระบบเชื่อมโยง

เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจพัฒนา (RAD)
สำนักงานพัฒนาเมืองอินทราชบุรี/โครงการ/โครงการ/โครงการ/โครงการ

สำนักงานพาณิชย์จังหวัดราชบุรี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดราชบุรี

นิยามศัพท์ :

1. กลุ่มเฉพาะ หมายถึง กลุ่มที่สามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้ แต่มีข้อจำกัดเฉพาะเป็นของตัวเอง ได้แก่ กลุ่มอาชีพที่สูญเสียแรงงานต่างด้าว
2. กลุ่มเปราะบาง หมายถึง กลุ่มที่มีข้อจำกัดในการดำเนินชีวิต จำเป็นต้องพึ่งพิงผู้อื่น รวมถึงใช้มาตรการควบคุมสุขภาพที่อยู่ในภาวะวิกฤติอาหาร เป็นกลุ่มที่เกษตรกรพัฒนาพื้นที่ได้จน เช่น ผู้มีรายได้น้อย ผู้ที่ขาด ผู้ต้องขัง/อาชญากร เป็นต้น (แยกต่างหากในชุมชน) เช่น ชาวชนบท/คนยาก คนชราที่มีข้อจำกัดในการพึ่งพิงช่วยเหลือได้ ผู้พิการในชุมชน)
3. สมาชิกชุมชนในพื้นที่และสมาชิกชุมชนต่างพื้นที่ (เครือข่าย) หมายถึง กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นสมาชิกและเครือข่ายวิถีชีวิตชุมชน น.อ.อ.และ สถานีเกษตรแบ่งปัน (ชุมชนอาหาร/วิกฤติอาหาร) แห่งชาย อ.สามชัย จ.ราชบุรี ซึ่งประกอบด้วย 1) กลุ่มผลิต ผู้ประกอบการ 2) กลุ่มผู้บริโภค ที่ผู้บริโภครวม (เด็ก วิทยาลัย/ผู้สูงอายุ) ผู้บริโภคคนกลาง (คนวัย 40-50) กลุ่มคนวัยทำงาน และ 3) สมาชิกที่เป็นเครือข่าย/บริการ/การศึกษารวม (คนต่างวัย) ตลอดจนแหล่งผลิต (โรงเรียน ศูนย์เด็ก ศูนย์จัดตั้ง/โรงพยาบาล) รวมถึงกลุ่มเฉพาะ และกลุ่มเปราะบาง
4. การขับเคลื่อนเกษตรและชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพ หมายถึง การดำเนินการ การปรับปรุง การสร้างความเชื่อมโยงและบูรณาการ การปฏิบัติงานอย่างสอดคล้องและเป็นระบบ เพื่อบรรลุเป้าหมายคือ แอนตี้ฟู้ดพาสส์ ี คือการเป็นชุมชนต้นแบบอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจชุมชน
5. การเสริมสร้างชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพ หมายถึง การทำให้เกิดมีขึ้นและเพิ่มพูนในมายังอื่น ในเรื่องสองปัจจัยมาคือต้นน้ำสุขภาพ และระบบเศรษฐกิจชุมชน
6. การพัฒนาชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพ หมายถึง กระบวนการบูรณาการเชื่อมโยงที่เกี่วข้องเชื่อมโยงทั้งต้นน้ำ ในที่นี้หมายถึงการเชื่อมโยงต้นน้ำในเกษตรและที่ ตลอดจนกลไกในชุมชน/เครือข่าย/ภาคีเครือข่าย อาหารเพื่อสุขภาพ

โมเดลเกษตรแบ่งปัน เป็นการขับเคลื่อนสมาชิกชุมชนเข้าสู่พลเมืองอาหาร ภายใต้ระบบอาหารที่ยั่งยืน ด้วยการขับเคลื่อนสมาชิกชุมชนต้นแบบอาหารเพื่อสุขภาพ ออกแบบระบบเศรษฐกิจชุมชนอาหารต้นน้ำ(ชุมชนอาหารต้นน้ำ) (แหล่งผลิต) กลางน้ำ (จุดเชื่อมโยง) และปลายน้ำ (แหล่งบริโภค) ตลอดจนบูรณาการสู่บริบทชีวิต (สร้าง) กลุ่มปกติ กลุ่มเฉพาะ/เปราะบาง) และวัฒนธรรมชุมชน ครอบคลุมสมาชิกในชุมชน และสมาชิกพื้นที่ ภาคีเครือข่าย ที่ร่วมลงนามร่วมที่จะขับเคลื่อนชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพ ทั้งในแบบปกติ และในภาวะวิกฤติอาหาร โดยมุ่งสู่การเป็น "ชุมชนอาหารเพื่อสุขภาพ พัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชน" สู่พลเมืองอาหาร ภายใต้ระบบอาหารที่ยั่งยืน นวัตกรรมที่ขับเคลื่อนชุมชน ทั้งเป็นอาหาร ปลอดภัยชุมชนเพื่อประชาชนวิถีชีวิตมีชัย ด้วยพลัง "จากคนดี" ตามคำสอน คริสต์ศาสนานักบุญฟรังซิส วิถีชุมชน จัดคนอย่างถูกต้อง จัดคนอย่างถูกต้อง เริ่มที่การผลักดันการบริโภคอาหารสุขภาพ ภายใต้ต้นแบบที่ "เกษตรแบ่งปัน กับคนดี อยู่พอเพียง"

7. **หมายเหตุ :** เชื่อมโยงกับผลลัพธ์ที่ 17 (ก4:ว1-2:ป1) : มีหลักสูตรกิจกรรมการเสริมสร้างชุมชนอาหารสุขภาพต้นแบบฯ จำนวน 7 หลักสูตร และผลลัพธ์ที่ 18 (ก4:ว1-2:ป1) : มีคู่มือการจัดหลักสูตร กิจกรรมฯ เสริมสร้างชุมชนอาหารฯ รองรับภาระระดับแหล่งผลิตฯ จำนวน 7 ชุด